

Kestävä kaupunki –ohjelman ohjausryhmä

Muistio
1/2021

Aika 18.8.2021 klo 11.30-13

Paikka Teams-kokous

Kokouksen osallistujat:

Ohjausryhmän jäsenet (suluissa varajäsen):

rakennusneuvos, yksikön päällikkö Anna-Leena Seppälä, *puheenjohtaja*, Ympäristöministeriö
~~kestävän kehityksen johtaja Pasi Laitala~~ (kestävän kehityksen päällikkö Helena Kyrki), Espoon kaupunki
~~strategiajohtaja Markus Kühn~~ (tiimipäällikkö Heikki Salmikivi), Helsingin kaupunki
kaupunkirakennejohtaja Tarja Majuri (~~strategiapäällikkö Jari Pekuri~~), Hämeenlinnan kaupunki
kunnanjohtaja Ari Alatossava, Iin kunta (~~toimitusjohtaja Leena Vuotovesi, Micropolis Oy~~)
kaupunginarkkitehti Leila Strömberg (~~asumisen asiantuntija Piia Sipilä~~), Jyväskylän kaupunki
~~apulaiskaupunginjohtaja Jari Kyllönen~~ (strategiajohtaja Sirpa Lätti-Hyvönen), Kuopion kaupunki
kaupunkikehitysjohtaja Olli Alho, *varapuheenjohtaja* (~~ympäristöjohtaja Elina Ojala~~), Lahden kaupunki
ympäristöjohtaja Ilkka Räsänen (~~sidosryhmäjohtaja Johanna Väyrynen~~), Lappeenrannan kaupunki
kärkihankejohtaja Björn Grönholm (~~ilmastojohtaja Risto Veivo~~), Turun kaupunki
kuntakehitysjohtaja Heikki Lonka (~~kaavasuunnittelija Petteri Puputti~~), Tuusulan kunta
erityisasiantuntija Maria Torttila (~~liikenneneuvos Leena Sirkjärvi~~), Liikenne- ja viestintäministeriö
neuvotteleva virkamies Heli Hätönen (~~neuvotteleva virkamies Vesa Pekkola~~), Sosiaali- ja terveysministeriö
erityisasiantuntija Olli Voutilainen, Työ- ja elinkeinoministeriö
~~johtava asiantuntija Marja Inanen~~ (johtava asiantuntija, kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeri Sami Pirkkala),
Valtioneuvoston kanslia
johtava asiantuntija Emma Terämä (~~budjettineuvos Armi Linnamaa~~), Valtiovarainministeriö
neuvotteleva virkamies Taina Nikula, Ympäristöministeriö

Ohjelmatiimi, ympäristöministeriö

ohjelmapäällikkö Virve Hokkanen
asiantuntija Iina Heikkilä, *sihteeri*
erityisasiantuntija Suvi Anttila
neuvotteleva virkamies Olli Maijala

Vierailevat puhujat

Jeremias Kortelainen, Owl Group Oy (kohta 4)

Asialista

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen puheenjohtaja Anna-Leena Seppälä avasi kokouksen klo 11.30. Hyväksyttiin asialista.

2. Osallistujien lyhyt esittäytyminen

Käytiin lyhyt läsnä olleiden esittäytymiskierros.

3. Ohjausryhmän tavoitteet ja työskentelytavat (liite 1)

Ohjelmapäällikkö Virve Hokkanen ja asiantuntija Iina Heikkilä ympäristöministeriöstä esittelivät ohjausryhmän tavoitteet, nimeämisen periaatteet, tulevia kokouksia koskevan sisältösuunnitelman ja ehdotetut työskentelytavat.

Perustetaan ohjausryhmälle teams, mutta toimitetaan materiaalit jatkossakin myös sähköpostitse. Käytetään ehdotuksen mukaisia työskentelytapoja.

Jos varsinaista tai varajäsentä on tarpeen vaihtaa, sihteerille voi toimittaa ehdotuksen uudesta jäsenestä.

4. Ohjelman rooli ja tavoitteet

a. Ohjelman tilannekatsaus (liite 1, taustatietona liite 2)

b. Väliarvioinnin suositukset (taustatietona liite 3 sekä [arviointiraportti verkossa](#))

Virve Hokkanen esitteli ohjelman tilannetta. Kestävä kaupunki (2019-2023) –ohjelma edistää kaupunkien ja kuntien laaja-alaisesti kestävästä kehityksestä. Ohjelman pääteemoina ovat vähähiilisyys, älykkyys, terveellisyys ja sosiaalinen kestävyys, ja uusia ratkaisuja etsitään erityisesti näitä teemoja läpileikkaaviin kysymyksiin. Ohjelma vahvistaa kaupunkien kestävyden johtamista, tukee kuntien yhteisten kestävyyshaasteiden ratkaisemista, kehittää uusia ratkaisuja käytännön kokeiluissa ja edistää hyvien käytäntöjen skaalaamista. Ympäristöministeriön koordinoimaa ohjelmaa toteutetaan yhteistyössä ministeriöiden, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Ensimmäisen 2,5 vuoden aikana on toteutettu noin 40 kokeilu- ja kehittämishanketta, joissa on ollut mukana noin 80 kuntaa. Ohjelman pääteemoista on korostunut erityisesti sosiaalinen kestävyys ja vähähiilisyys, ja jonkin verran myös terveellisyys. Älykkyys on jäänyt vähemmälle, sillä teemassa on paljon muita toimia.

Jeremias Kortelainen, Owl Group Oy, esitteli ohjelman väliarvioinnin tuloksia ja suosituksia. Väliarviointi näkee ohjelman vahvuutena laaja-alaisuuden, johtamisen ja käytännön tason samanaikaisen kehittämisen sekä yhteistyön synnyttämisen. Suosituksina arviointi esittää esimerkiksi eri kokoisten kuntien tarpeiden huomioimisen, kestävyden taloudellisten näkökulmien esiin nostamisen sekä viestintään panostamisen.

Keskusteltiin ohjelman tilannekatsauksesta ja väliarvioinnin suosituksista. Keskustelussa nostettiin esille ohjelman pienet resurssit suhteessa tavoitteisiin ja teeman laajuuteen. Lisäksi avustushakujen

maksimisumma nähtiin liian pienenä ollakseen houkutteleva varsinkaan suuremmille kunnille. Viestinnän ja dialogin tärkeyttä korostettiin. Keskustelussa ehdotettiin myös kohderyhmän rajaamista kaupunkeihin kaupunkien ja kuntien sijaan.

Kirjataan evästyksenä, että panostetaan eri kokoisten kuntien tarpeiden tunnistamiseen ja huomioimiseen, vahvistetaan viestintää sekä taloudellisen näkökulman esiin tuomista.

5. Ohjelman tulevien kokeiluhakujen teemojen linjaaminen (liite 1)

Virve Hokkanen esitteli edellisten kokeiluhakujen teemoja sekä tulevan kokeiluhaun teemaehdotuksia.

Ohjelmassa on mahdollista järjestää yksi tai kaksi avustushakua: yksi tänä syksynä ja toinen keväällä 2022 tai yksi suurempi haku tänä syksynä. Teemaehdotuksina olivat ”kestävän kaupunkikehityksen uudet toimintamallit”, ”ympäristömuutosten vaikutusten lievittäminen ja niihin sopeutuminen sosiaalisesti kestävästi” sekä ”kuntien osallistava tai vuorovaikutteinen SDG-työ”.

Esitetyistä teemoista kaikki saivat kannatusta, mutta kuntaedustajien taholta parhaaksi ideaksi nähtiin osallistava ja vuorovaikutteinen SDG-työ. Esiin nostettiin niin asukkaiden, valtuutettujen kuin kuntaorganisaation sitouttaminen. Myös taloudellisten hyötyjen esiintuominen ja kestävyystyön näkyväksi tekeminen nähtiin tärkeänä.

Todettiin myös, että kokeiluhaun ulkopuolelle jääneitä teemoja on mahdollista edistää haastekimpputyön kautta. Haastekimpputyön teemoja linjataan seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa.

Linjattiin, että ohjelmassa järjestetään yksi, suurempi haku, jossa teemana on osallistava tai vuorovaikutteinen SDG-työ. Mahdollinen hakijajoukon rajaaminen jää ohjelmatiimin linjattavaksi. Selvitetään mahdollisuutta korottaa avustuksen maksimisummaa.

6. Muut asiat (liite 1)

Tiedoksi ohjelman tapahtumat.

Kokousta koskevaa palautetta ja toiveita tulevissa kokouksissa esiin nostettavista aiheista voi lähettää sihteerille.

7. Seuraavat kokoukset ja kokouksen päättäminen

Seuraava kokous järjestetään loka-marraskuussa, tarkempi aika sovitaan kokouksen jälkeen Doodle-kyselyllä. Päätettiin kokous klo 13.00.

